EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2021 04 14
COM(2021) 177 final

Rekomendacija

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas dėl Europos Sąjungos ir Tarptautinės kriminalinės policijos organizacijos (Interpolo) bendradarbiavimo susitarimo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. REKOMENDACIJOS APLINKYBĖS

Terorizmas ir sunkus bei organizuotas nusikalstamumas tampa vis dinamiškesniais, globalesniais ir sudėtingesniais reiškiniais, todėl Europos Sąjungos teisėsaugos institucijos turi imtis ryžtingų ir koordinuotų atsakomųjų veiksmų. Be to, terorizmas ir sunkūs nusikaltimai tampa vis mobilesni, vis dažniau vykdomi tarptautiniu ir tarpvalstybiniu lygmenimis. Todėl reikalingas nuodugnesnis ir veiksmingesnis bendradarbiavimas su tarptautinėmis institucijomis, pavyzdžiui, Interpolu, kuris padėtų ES ir tarptautinei teisėsaugos bendruomenėms palaikyti tarpusavio ryšius.

Dabartinio ES ir Interpolo bendradarbiavimo aplinkybės

Tarptautinė kriminalinės policijos organizacija (Interpolas)[1] yra didžiausia pasaulyje – vienijanti 194 valstybes nares – tarpvyriausybinė kriminalinės policijos organizacija. Ši organizacija padeda bendradarbiauti teisėsaugos srityje, pavyzdžiui, padeda dalytis su teisėsauga susijusiais duomenimis ir įgyti prieigą prie jų. Interpolas yra sudaręs daug bendradarbiavimo susitarimų su įvairiomis tarptautinėmis organizacijomis abipusiai aktualiais klausimais. Visos ES valstybės narės yra Interpolo narės.

Pirmąsias taisykles dėl policijos informacijos tvarkymo Interpolas patvirtino 1983 m. ir nuo to laiko savo procedūras vis atnaujina, savo darbe laikydamasis principo, kad svarbiausia dalijimosi teisėsaugos srities informacija sąlyga yra pagarba asmenų privačiam gyvenimui. Šiuo metu Interpolo taikomos taisyklės dėl asmens duomenų tvarkymo buvo neseniai (2019 m.) atnaujintos[2].

ES ir Interpolas jau seniai yra užmezgę glaudžius bendradarbiavimo ryšius įvairiose teisėsaugos srityse. Interpolas yra vienas svarbiausių ES partnerių vidaus ir išorės saugumo, įskaitant kovą su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu, ir integruoto sienų valdymo srityse.

Pavyzdžiui, Tarybos bendrojoje pozicijoje 2005/69/JHA[3] valstybės narės yra raginamos imtis priemonių, kurios yra būtinos jų kompetentingų teisėsaugos institucijų tarpusavio bendradarbiavimui, taip pat šių institucijų ir panašių trečiųjų šalių institucijų tarpusavio bendradarbiavimui gerinti, keičiantis paso duomenimis su Interpolu[4], siekiant užkirsti kelią sunkiems ir organizuotiems nusikaltimams, įskaitant terorizmą, ir su tuo kovoti.

Interpolas taip pat aktyviai dalyvauja operatyviniais veiksmais įgyvendinant ES politikos ciklą (EMPACT)[5] – bendradarbiaudamas su ES teisingumo ir vidaus reikalų agentūromis[6],

---

1 Tarpvyriausybinės kriminalinės policijos organizacijos Interpolo steigimo sutartis [I/CONS/GA/1956 (2017)].

2 Interpolo taisyklės dėl duomenų tvarkymo [III/IRPD/GA/2011 (2019)].

3 2005 m. sausio 24 d. Tarybos bendroji pozicija 2005/69/TVR dėl keitimosi tam tikrais duomenimis su Interpolu (OL 27, 2005 1 29, p. 61).

4 Tai duomenys apie išduotus pasus ir tuščius pasų blankus, kurie yra pavogti, pamesti ar neteisėtai pasisavinti, tokios formuotės, kad juos būtų galima integruoti į konkrečią informacinę sistemą. Paso duomenis, kuriais bus keičiamasi su Interpolo duomenų baze, sudaro tik paso numeris, išdavimo šalis ir dokumento tipas [Tarybos bendrosios pozicijos 2005/69/JHA 2 straipsnio 1 dalis].

5 Daugiamečio ES politikos ciklo paskirtis – darniai ir metodiškai šalinti svarbiausias grėsmes, kurias ES kelia organizuoti ir sunkūs tarptautiniai nusikaltimai, gerinant ir stiprinant atitinkamų valstybių narių tarnybų, ES institucijų ir ES agentūrų bei trečiųjų šalių ir organizacijų, įskaitant, jei tai aktualu, privatųjį sektorių, bendradarbiavimą.

6 Teisingumo ir vidaus reikalų agentūros – tai ES agentūros, įsteigtos pagal SESV V antraštinę dalį laisvės, saugumo ir teisingumo labui. TVR agentūros – Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra

glaudžiai dirbančiomis su Interpolu pagal įvairias sutartis ar susitarimus[7], padeda valstybėms narėms vykdyti operatyvinius veiksmus. 2017 m. įsteigta Europos prokuratūra[8] – tai dar viena ES institucija, kuriai pavesta vykdyti tarptautinius tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą. Kadangi Europos prokuratūra netrukus pradės veikti, būtina užmegzti Europos prokuratūros ir Interpolo bendradarbiavimą ir jį reglamentuoti.

Galiausiai pažymėtina, kad ES yra viena didžiausių Interpolo finansinių rėmėjų. Ji skiria lėšas Interpolo įgyvendinamiems projektams arba projektams, kuriuose Interpolas dalyvauja kaip partneris. Pirmiausia tai keitimosi informacija, teisėsaugos, įskaitant bendradarbiavimą sienų valdymo srityje ir gebėjimų stiprinimą, projektai ir projektai bei programos, pagal kuriuos kovojama su įvairiais regioninio pobūdžio terorizmo ir sunkių nusikaltimų (daugiausia vykdomų Afrikoje, Azijoje ir Lotynų Amerikoje) aspektais.

Poreikis sudaryti ES ir Interpolo bendradarbiavimo susitarimą

2020 m. ES saugios sąjungos strategijoje[9] valstybės narės yra raginamos aktyvinti ES ir Interpolo bendradarbiavimą, nes tai yra itin svarbu siekiant užtikrinti glaudesnį bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija. Strategijoje pripažįstama, kad Interpolas, viena iš didžiausių tarpvyriausybinių kriminalinės policijos organizacijų, šioje srityje atlieka svarbų vaidmenį. Todėl Komisija svarstys, kaip būtų galima aktyvinti bendradarbiavimą su Interpolu, įskaitant galimą prieigą prie Interpolo duomenų bazių, ir stiprinti operatyvinį bei strateginį bendradarbiavimą. 2020 m. ES kovos su terorizmu darbotvarkėje[10] pripažįstama, kad Interpolas yra vienas svarbiausių kovos su terorizmu partnerių, pavyzdžiui, dėl to, kad jis turi ekspertinių žinių apie užsienio teroristus kovotojus, tačiau yra sričių, kuriose bendradarbiavimą reikėtų užmegzti arba sustiprinti ir kad įvairioms ES įstaigoms dėl operatyvinių priežasčių yra reikalinga prieiga prie Interpolo duomenų bazių.

Su Interpolu jau yra bendradarbiaujama, tačiau tam, kad būtų galima patenkinti įvairius būtinus operatyvinius poreikius bei įgyvendinti esamus teisės aktus ir taip padėti valstybėms narėms užkirsti kelią terorizmui ir organizuotam nusikalstamumui bei su tuo kovoti, kai kuriose srityse bendradarbiavimą būtų galima ir reikėtų aktyvinti, o naujose srityse – net ir užmegzti. Dėl šių operatyvinių poreikių būtina sudaryti bendradarbiavimo susitarimą su Interpolu.

Toliau šie poreikiai aptarti išsamiau.

(Europolas), Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (FRONTEX), Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra (Eurojustas), Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras (EMCDDA), Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra (CEPOL) ir Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA).

7 Interpolo ir Europolo bendradarbiavimo susitarimas pasirašytas 2001 m. lapkričio 5 d. Eurojusto ir Interpolo susitarimo memorandumas dėl bendradarbiavimo pasirašytas 2013 m. liepos 15 d. Interpolo ir FRONTEX darbinis susitarimas pasirašytas 2009 m. gegužės 27 d. CEPOL ir Interpolo generalinio sekretoriato darbinis susitarimas pasirašytas 2017 m. gruodžio 6 d. Interpolo ir EMCDDA bendradarbiavimo susitarimas pasirašytas 2001 m. rugsėjo 25 d.

8 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

9 Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl ES saugumo sąjungos strategijos (Briuselis, 2020 7 24, COM(2020) 605 *final*).

10 Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „ES kovos su terorizmu darbotvarkė: numatyti, užkirsti kelią, apsaugoti ir reaguoti“ (Briuselis, 2020 12 9, COM(2020) 795 *final*).

Pirma, **reikalingas naujas Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europolo[11]) ir Interpolo bendradarbiavimo susitarimas.** Europolas ir Interpolas bendradarbiavimo susitarimą dėl keitimosi asmens duomenimis[12] sudarė dar 2001 m., gerokai iki Europolo reglamento įsigaliojimo (2017 m. gegužės 1 d.). Tačiau pagal šį susitarimą Europolas neturi tiesioginės ar netiesioginės prieigos prie informacijos ir Interpolo duomenų bazių, ypač prie pranešimų, kuriuose pateikiama informacija apie teroristus[13]. Be to, Agentūra keičiasi informacija su Interpolu ir jai suteikiama prieiga prie Interpolo duomenų bazių Agentūros užduotims vykdyti tik per Interpolo ryšių palaikymo pareigūną arba Agentūros ryšių palaikymo pareigūną Interpole. Todėl reikalingas naujas susitarimas[14], kuriame būtų apibrėžti Agentūros ir Interpolo santykiai, atsižvelgiant į naujausius pokyčius kovos su terorizmu ir tarpvalstybiniais bei tarptautiniais sunkiais organizuotais nusikaltimais srityse, dabartinius operatyvinius poreikius, Europolo įgaliojimus[15] ir ES naujausius duomenų apsaugos reikalavimus[16].

Antra, **būtina užtikrinti sąveikumą.** Priėmus reglamentą[17] dėl ES informacinių sistemų sienų ir vizų srityje sąveikumo, Reglamentą dėl informacinių sistemų policijos ir teisminio

---

11 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/794 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europolo), kuriuo pakeičiami ir panaikinami Tarybos sprendimai 2009/371/TVR, 2009/934/TVR, 2009/935/TVR, 2009/936/TVR ir 2009/968/TVR (OL L 135, 2016 5 24, p. 53).

12 Vėliau susitarimas buvo papildytas keliais abiejų organizacijų suderintais arba sudarytais bendradarbiavimo dokumentais, pavyzdžiui, dėl bendradarbiavimo per ryšių palaikymo pareigūnus ir dėl saugaus ryšių kanalo, skirto keistis informacija, sukūrimo, įdiegimo ir eksploatavimo.

13 Interpolo pranešimai yra tarptautiniai bendradarbiavimo prašymai arba perspėjimai, leidžiantys teisėsaugos institucijoms keistis itin svarbia informacija apie nusikaltimus, įskaitant informaciją apie terorizmą. Pranešimuose pateikiami perspėjimai dėl asmenų nusikalstamos veiklos, kai yra manoma, kad tie asmenys gali kelti grėsmę visuomenės saugumui, perspėjimai dėl įvykių, žmonių, objektų arba procesų, kurie kelia didelę ir neišvengiamą grėsmę visuomenės saugumui, taip pat informacija apie nusikaltėlių naudojamus *modus operandi*, objektus, prietaisus ir slėpimo metodus.

14 Europolo reglamento 25 straipsnyje numatyta, kad Komisija privalo įvertinti bendradarbiavimo susitarimų, sudarytų iki Europolo reglamento įsigaliojimo, tokių kaip susitarimas su Interpolu, nuostatas. Komisija privalo informuoti Europos Parlamentą ir Tarybą apie šio vertinimo rezultatus ir gali, jei tai tikslinga, pateikti Tarybai rekomendaciją dėl sprendimo, kuriuo būtų leidžiama pradėti derybas dėl tarptautinių susitarimų, nustatančių reikiamas asmenų privatumo, pagrindinių teisių ir laisvių apsaugos priemones, sudarymo pagal SESV 218 straipsnį.

15 Nuo tada, kai sudarytas Europolo ir Interpolo bendradarbiavimo susitarimas, Europolo įgaliojimai buvo pakeisti dukart – 2009 ir 2017 m. (Tarybos sprendimas 2009/371/JHA, Reglamentas (ES) 2016/794). 2020 m. gruodžio 9 d. Komisija pasiūlė išplėsti Europolo įgaliojimus [Briuselis, 2020 12 09, COM(2020) 796 *final*].

16 Nuo to laiko, kai įsigaliojo 2001 m. Europolo ir Interpolo bendradarbiavimo susitarimas, ES duomenų apsaugos režimas labai pasikeitė. 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas, OL L 119, 2016 5 4, p. 1), 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39), 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (OL L 119, 2016 5 4, p. 89) (Duomenų apsaugos teisės normų vykdymo užtikrinimo direktyva). Reikėtų pažymėti, kad nuo 2001 m. Europolo ir Interpolo bendradarbiavimo susitarimo įsigaliojimo Europolo įgaliojimuose įtvirtintos duomenų apsaugos nuostatos taip pat buvo atnaujinamos.

17 2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/817 dėl ES informacinių sistemų sienų ir vizų srityje sąveikumo sistemos sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir

bendradarbiavimo, prieglobsčio ir migracijos srityje sąveikumo ir Reglamentą dėl Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos (ETIAS)[18], Interpolas pradėjo tiriamąsias derybas dėl poreikio sudaryti bendradarbiavimo susitarimą.

Reglamentuose dėl sąveikumo ir dėl Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos numatyta, kad ES valstybėms narėms arba ES agentūrai per Europos paieškos portalą (EPS) suteikiama kontroliuojama prieiga prie dviejų Interpolo duomenų bazių[19]. Šios dvi Interpolo duomenų bazės – tai pavogtų ir pamestų kelionės dokumentų (PPKD) duomenų bazė ir su pranešimais susijusių kelionės dokumentų (TDAWN) duomenų bazė. Abiejose duomenų bazėse sukauptas didelis kiekis duomenų apie trečiųjų šalių piliečių kelionės dokumentus. Naudojantis šiomis duomenų bazėmis būtų galima užpildyti daugumą informacijos spragų, užtikrinti kuo didesnį teigiamų rezultatų skaičių ir taip patobulinti Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos veikimą.

Abiejuose pirmiau paminėtuose reglamentuose nurodyta, kad užklausas Interpolo duomenų bazėse reikia pateikti taip, kad Interpolo perspėjimą įvedusiai šaliai nebūtų atskleista jokia informacija. Bendradarbiavimo su Interpolu susitarimu bus sukurta reikiama teisinė bazė, įskaitant duomenų apsaugos priemones ir garantijas, ir Europos paieškos portalą bus leista prijungti prie Interpolo duomenų bazių. Bendradarbiavimo susitarime taip pat bus numatyta sukurti saugią Europos paieškos portalo ir Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos jungtį su Interpolo IT infrastruktūra, kuria užtikrinama prieiga prie Interpolo duomenų bazių. Taip siekiama padėti užkirsti kelią teroristiniams nusikaltimams ir juos tirti.

Tuo pačiu tikslu 2018 m. Komisija paskelbė pasiūlymą[20] persvarstyti Vizų informacinės sistemos reglamentą[21]. Pagal jį, kaip ir pagal Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos reglamentą, bus leidžiama teikti automatines užklausas ES sienų valdymo ir saugumo informacinėse sistemose ir Interpolo duomenų bazėse. 2020 m. gruodžio mėn. Europos Parlamentas ir Taryba pasiekė politinį susitarimą dėl šio pasiūlymo; pasiūlymas oficialiai bus priimtas per artimiausius mėnesius. Į politinį susitarimą įtraukta nuostata, panaši į Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos reglamente išdėstytą nuostatą. Todėl derantis su Interpolu dėl bendradarbiavimo susitarimo sudarymo reikėtų atsižvelgti į tai, kad Vizų informacinės sistemos reglamentas yra persvarstomas. Tai taip pat padės užkirsti kelią teroristiniams nusikaltimams ir juos tirti.

Trečia, teisėsaugos ir teismų institucijoms **reikalinga naujausia informacija apie nusikaltėlius ir nusikaltimus.** Interpolas administruoja daug įvairių duomenų bazių, kuriose

---

Tarybos reglamentai (EB) Nr. 767/2008, (ES) 2016/399, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240, (ES) 2018/1726 ir (ES) 2018/1861 bei Tarybos sprendimai 2004/512/EB ir 2008/633/TVR (OL L 135, 2019 5 22, p. 27), ir 2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/818 dėl ES informacinių sistemų policijos ir teisminio bendradarbiavimo, prieglobsčio ir migracijos srityje sąveikumo sistemos sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2018/1726, (ES) 2018/1862 ir (ES) 2019/816 (OL L 135, 2019 5 22, p. 85).

[18] 2018 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1240, kuriuo sukuriama Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS) ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1077/2011, (ES) Nr. 515/2014, (ES) 2016/399, (ES) 2016/1624 ir (ES) 2017/2226 (OL L 236, 2018 9 19, p. 1).

[19] Reglamentuose dėl sąveikumo ir ETIAS [Reglamentų (ES) 2019/817 ir (ES) 2019/818 4 straipsnio 17 dalis ir Reglamento (ES) 2018/1240 12 straipsnis] vartojant sąvoką „*Interpolo duomenų bazės*“ galvoje turimos tik Interpolo pavogtų ir pamestų kelionės dokumentų (SLTD) duomenų bazė ir Interpolo su pranešimais susijusių kelionių dokumentų (TDAWN) duomenų bazė.

[20] COM(2018) 302 *final*, 2018 5 16.

[21] 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 767/2008 dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) ir apsikeitimo duomenimis apie trumpalaikes vizas tarp valstybių narių (VIS reglamentas, OL L 218, 2008 8 13, p. 60).

kaupiama pasaulinė šio pobūdžio informacija; ją teikia 194 valstybės Interpolo narės. Aštuoniolikoje Interpolo duomenų bazių[22] sukaupta daugiau kaip 100 milijonų teisėsaugos įrašų – informacija apie asmenis, jų vardus, pavardes, pirštų antspaudus, pavogtą turtą (pasus ir transporto priemones), ginklus ir šaunamuosius ginklus.

Ši informacija yra vertinga Europolui, FRONTEX[23], Eurojustui ir Europos prokuratūrai pagal savo kompetenciją vykdant pavestas užduotis. Ši informacija suteikia pridėtinės operatyvinės vertės ir leidžia dirbti veiksmingiau, ypač kai valstybėms narėms padedama nustatyti teroristinius ir kitus sunkius nusikaltimus, užkirsti jiems kelią ir su jais kovoti. Šie informacijos šaltiniai leidžia agentūroms ir Europos prokuratūrai didinti jau turimos informacijos tikslumą ir kokybę, nustatyti informacijos sąsajas ar kitus ryšius, užpildyti informacijos spragas, taigi, suteikti valstybėms narėms visaapimančius, darnius žvalgybos duomenis. Tačiau, nors kaip Interpolo narės ES valstybės narės turi tiesioginę prieigą prie duomenų bazių, FRONTEX, Eurojustas ir Europos prokuratūra vykdydami savo įgaliojimus tokia prieiga naudotis negali (neturi nei tiesioginės prieigos, nei galimybės patikrinti, ar kokie nors duomenys yra, ar jų nėra), nes nėra sudarę susitarimo su Interpolu[24].

Toliau išdėstyti kiekvienai agentūrai aktualūs klausimai.

Europolas

Kaip numatyta galiojančiame Europolo ir Interpolo bendradarbiavimo susitarime, Agentūra šiuo metu keičiasi informacija su Interpolu ir vykdydama savo funkcijas naudojasi prieiga prie Interpolo duomenų bazių per Interpolo ryšių palaikymo pareigūną Europole arba per Agentūros ryšių palaikymo pareigūną Interpole[25]. Tačiau iš praktikos matyti, kad šią tvarką reikėtų patobulinti, paspartinti ir padaryti sklandesnę, kad šią informaciją, ypač Interpolo duomenų bazėse saugomą kovai su terorizmu reikalingą informaciją, tiksliau, pranešimuose pateikiamą informaciją apie teroristus, būtų galima gauti operatyviai. Tada Europolas, padėdamas valstybėms narėms, ypač rengdamas analizes, galėtų remtis Interpolo sukaupta informacija. Todėl tiesioginė arba netiesioginė prieiga prie Interpolo duomenų bazių padėtų sustiprinti operatyvinį bendradarbiavimą, kartu deramai atsižvelgiant į duomenų savininkų nustatytus apribojimus.

FRONTEX

FRONTEX pavesta užtikrinti integruotą Europos išorės sienų valdymą, kad tas sienas būtų galima valdyti veiksmingai ir visapusiškai laikantis pagrindinių teisių[26]. Vieną iš Europos integruoto sienų valdymo sistemos sienų kontrolės komponentų sudaro priemonės, kuriomis

---

[22] Pranešimai (duomenys yra saugomi Interpolo kriminalinės informacijos sistemoje ICIS), nominalieji duomenys, tarptautinė vaikų seksualinio išnaudojimo nuotraukų duomenų bazė, pirštų antspaudai, DNR profiliavimo ir veido atpažinimo duomenys, pavogti ir pamesti kelionės dokumentai (SLTD), pavogti administraciniai dokumentai (SAD), suklastoti dokumentai, „Edison“, pavogtos motorinės transporto priemonės (SMV), laivai ir meno kūriniai (WOA), Interpolo šaunamųjų ginklų informacinė lentelė, Interpolo duomenų apie neteisėtus ginklus ir jų sekimo valdymo sistema (iARMS), Interpolo balistinės informacijos tinklas (IBIN), organizuoto nusikalstamumo tinklai ir piratavimas jūroje.

[23] FRONTEX – Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra. 2019 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1052/2013 ir (ES) 2016/1624 (OL L 295, 2019 11 14, p. 1–131).

[24] Pagal Interpolo taisyklių dėl duomenų tvarkymo [III/IRPD/GA/2011 (2019)] 6 straipsnio 2 dalį ir 27 straipsnį tarptautiniams subjektams prieiga prie Interpolo informacinės sistemos suteikiama, jei šie subjektai yra sudarę susitarimą su Interpolu.

[25] Kaip paminėta 2001 m. Interpolo ir Europolo susitarimo 4 straipsnio 1 dalyje, 2009 m. susitarimo memorandumo 3 straipsnyje numatyta, kad ryšių palaikymo su kita šalimi pareigūnas turi padėti praktiškai keistis informacija.

[26] Reglamento (ES) 2019/1896 1 straipsnis.

sudaromos palankesnės sąlygos teisėtam sienų kirtimui, ir, kai tinkama, priemonės, susijusios su tarpvalstybinių nusikaltimų prie išorės sienų, visų pirma neteisėtu migrantų gabenimu, prekyba žmonėmis bei terorizmo prevencija ir nustatymu[27]. Todėl FRONTEX *nuolatinio korpuso* 1 kategorijos darbuotojams (*statutiniams darbuotojams*[28]) reikalinga prieiga prie Interpolo duomenų bazių operatyviniais tikslais, kad jie galėtų atlikti savo funkcijas. Tiksliau, Reglamento (ES) 2019/1896 82 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad 1 kategorijos grupių nariai turi galėti vykdyti užduotis ir naudotis sienų kontrolės įgaliojimais[29], numatytais Reglamente (ES) 2016/399[30] (Šengeno sienų kodeksas). Jie apima įgaliojimus tikrinti trečiųjų šalių piliečius Interpolo duomenų bazėse (ypač Pavogtų ir pamestų kelionės dokumentų duomenų bazėje) prie išorės sienų pagal Šengeno sienų kodekso 8 straipsnio 3 dalies a punkto i[31] ir ii[32] papunkčius ir 6 straipsnio 1 dalies e punktą[33]. Tai padės užkirsti kelią teroristiniams nusikaltimams ir juos tirti, ypač atliekant patikras prie ES išorės sienų.

Eurojustas

Agentūrai dėl operatyvinių priežasčių labai reikia aktyviau bendradarbiauti su Interpolu[34], taip pat reikalingas teisinis pagrindas keistis asmens duomenimis, kad Agentūra galėtų vykdyti jai pavestas užduotis[35]. Tiksliau, reikia, kad Interpolas Eurojusto bylose dalyvautų struktūruotai ir struktūriškai, įskaitant dalyvavimą koordinaciniuose pasitarimuose, koordinavimo centruose

---

27 Reglamento (ES) 2019/1896 3 straipsnio 1 dalies a punktas.

28 Pagal Reglamento (ES) 2019/1896 54 straipsnį Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinį korpusą sudaro keturių kategorijų operaciniai darbuotojai. Reglamento 55 straipsnyje nurodyta, kad 1 kategorijos darbuotojai – tai statutiniai darbuotojai, į operacijų vykdymo teritorijas siunčiami kaip būrių nariai. Agentūra nuolatinio korpuso narius (1 kategorijos darbuotojus) siunčia kaip grupių, vykdančių šio reglamento 82 straipsnyje nurodytas užduotis ir įgaliojimus, narius. Viena iš jų užduočių – kovoti su tarpvalstybiniu nusikalstamumu ir terorizmu.

29 Pagal Reglamento (ES) 2016/399 8 straipsnio 1 dalį išorės sienų kirtimą tikrina sienos apsaugos pareigūnai. Taip pat gali būti tikrinamos transporto priemonės ir sieną kertančių asmenų turimi daiktai.

30 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) (OL L 77, 2016 3 23, p. 1–52, konsoliduota versija, su pakeitimais, padarytais Reglamentais (ES) 2016/1624, (ES) 2017/458 ir (ES) 2019/817).

31 Atvykstantys ir išvykstantys trečiųjų šalių piliečiai turi būti nuodugniai patikrinti, be kitų dalykų, turi būti nustatyta trečiosios šalies piliečio tapatybė ir pilietybė, patikrintas kelionės dokumento, leidžiančio kirsti sieną, autentiškumas ir galiojimas. Tai atliekant duomenys tikrinami duomenų bazėse, pirmiausia (bet ne tik) Interpolo SLTD duomenų bazėje.

32 Atliekant pirmiau nurodytus patikrinimus atitinkamais atvejais yra tikrinama, ar turimas ne tik kelionės dokumentas, bet ir privaloma viza arba leidimas gyventi šalyje.

33 Viena iš leidimo atvykti sąlygų, taikomų trečiosios šalies piliečiams, yra tai, kad asmenys neturi kelti grėsmės jokios valstybės narės viešajai politikai, vidaus saugumui, visuomenės sveikatai ar tarptautiniams santykiams, pirmiausia – valstybių narių duomenų bazėse nėra įtrauktas perspėjimas dėl išvardytų priežasčių jų neįsileisti.

34 Reglamento (ES) 2018/1727 46 konstatuojamojoje dalyje yra nurodyta, kad yra tikslinga stiprinti Sąjungos ir Interpolo bendradarbiavimą skatinant veiksmingai keistis asmens duomenimis, kartu užtikrinant, kad atliekant automatizuotą asmens duomenų tvarkymą būtų užtikrinamas pagrindinių teisių ir laisvių laikymasis. Kai operatyviniai asmens duomenys perduodami iš Eurojusto Interpolui ir valstybėms, kurios yra paskyrusios Interpolo narius, turėtų būti taikomas Reglamentas (ES) 2018/1727, visų pirma nuostatos dėl tarptautinio duomenų perdavimo.

35 Pagal Reglamento (ES) 2018/1727 2 straipsnio 1 ir 3 dalis Eurojustas remia ir stiprina nacionalinių tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo institucijų koordinavimą ir bendradarbiavimą sunkių nusikaltimų, priklausančių Eurojusto kompetencijai, kai tie nusikaltimai susiję su dviem ar daugiau valstybių narių, srityje arba kai reikalingas baudžiamasis persekiojimas bendrais pagrindais, remiantis valstybių narių valdžios institucijų, Europolo, Europos prokuratūros ir OLAF atliktomis operacijomis ir pateikta informacija. Eurojustas privalo vykdyti savo užduotis valstybių narių kompetentingų institucijų prašymu, savo iniciatyva arba Europos prokuratūros prašymu Europos prokuratūros kompetencijos ribose.

ir bendrose tyrimų grupėse[36]. Bendradarbiavimas su Interpolu suteiktų papildomos naudos, padėtų pagreitinti teisminį procesą ir palengvintų Eurojusto darbą, ypač tais atvejais, kai reikalinga Eurojusto pagalba koordinuojant teisminių priemonių įgyvendinimą ir asmenys areštuojami trečiosiose šalyse[37]. Eurojustui taip pat reikia keistis informacija su Interpolu apie įtariamus užsienio teroristus kovotojus[38], ypač turint galvoje Eurojusto Kovos su terorizmu registrą[39]. Interpolo kanalais jau yra naudojamasi perduodant ekstradicijos prašymus[40], jais taip pat netrukus bus galima naudotis prašymams dėl savitarpio teisinės pagalbos persiųsti[41].

Europos prokuratūra

Europos prokuratūra yra nepriklausoma ES įstaiga, atsakinga už ES finansiniams interesams kenkiančių nusikalstamų veikų tyrimą, jų vykdytojų ir bendrininkų baudžiamąjį persekiojimą ir patraukimą baudžiamojon atsakomybėn. Ji turi įgaliojimus vykdyti tyrimus, įgyvendinti baudžiamojo persekiojimo orderius ir vykdyti prokuratūros funkcijas kompetentinguose valstybių narių teismuose. Šiuo atžvilgiu Europos prokuratūros operatyviniai poreikiai bendradarbiauti su Interpolu yra tokie patys kaip valstybių narių nacionalinių tyrimų institucijų ir prokuratūrų poreikiai, t. y. jai reikalinga prieiga prie Interpolo duomenų bazėse saugomos informacijos[42] ir galimybė keistis informacija su Interpolu, o per Interpolą – su trečiosiomis šalimis. Atsižvelgiant į Europos prokuratūros kompetencijos sričiai priklausančių nusikaltimų tarpvalstybinį pobūdį ir poreikį bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis, šis poreikis tapo dar didesnis. Be to, Europos prokuratūrai greičiausiai prireiks Interpolo pagalbos kuriant palankesnes sąlygas keistis informacija, ypač susijusia su savitarpio teisine pagalba. Europos prokuratūros ir Interpolo bendradarbiavimą dar reikia užmegzti ir reglamentuoti,

---

36 Pagal Reglamento (ES) 2018/1727 4 straipsnio 1 dalį Eurojustas privalo padėti kompetentingoms valstybių narių institucijoms užtikrinti patį geriausią tyrimų ir baudžiamųjų persekiojimų koordinavimą, valstybėms narėms vykdant tarpvalstybines operacijas ir tyrimus teikia operatyvinę, techninę ir finansinę paramą, įskaitant jungtinių tyrimų grupių sudarymą, ir remia valstybių narių veiksmus kovojant su sunkiais nusikaltimais, patenkančiais į Agentūros kompetencijos sritį.

37 Remiantis Reglamento (ES) 2018/1727 2 straipsnio 2 dalies b punktu, Eurojustas turi padėti vykdyti prašymus ir sprendimus dėl teisminio bendradarbiavimo, įskaitant prašymus ir sprendimus dėl priemonių, kuriomis įgyvendinamas tarpusavio pripažinimo principas.

38 Užsienio teroristais kovotojais vadinami asmenys, kurie vyksta į kitą valstybę, ne savo gyvenamąją valstybę ar valstybę, kurios piliečiu jis yra, nusikalstamais tikslais tam, kad suplanuotų ir parengtų teroristų išpuolius ar juose pats dalyvautų, apmokytų teroristus, pats mokytųsi būti teroristu, įskaitant ginkluotų konfliktų atvejus [Jungtinių Tautų Saugumo tarybos rezoliucija 2178 (2014 m.)].

39 Kovos su terorizmu registrą (KTR) Eurojustas sukūrė 2019 m. siekdamas sustiprinti valstybių narių teisminį reagavimą į terorizmo grėsmę ir padidinti piliečių saugumą. KTR centralizuotai kaupiama svarbiausia teisminė informacija, pagal kurią galima nustatyti sąsajas su procesais prieš asmenis, įtariamus įvykdžius teroristinius nusikaltimus. Eurojustas administruoja Hagoje esantį KTR 24 valandas per parą ir teikia aktyvią paramą nacionalinėms teisminėms institucijoms. Ši centralizuotai kaupiama informacija padės prokurorams aktyviau koordinuoti veiklą ir nustatyti konkrečiose bylose tiriamus įtariamuosius ar tinklus, kurie gali daryti tarpvalstybinį poveikį.

40 Interpolo generalinė asamblėja per savo 83-iąją sesiją patvirtino teisės aktą, kuriuo reglamentuojamas e. ekstradicijos sistemos naudojimas (e. Ekstradicijos taisyklės) (Monakas, 2014 m. lapkričio 3–7 d. Rezoliucija AG-2014-RES-20).

41 E. MLA (E. savitarpio teisinės pagalbos) iniciatyvos tikslas – sukurti Interpolo priemonę, kuri leistų saugiai elektroniniu būdu suteikti savitarpio teisinę pagalbą. Rezoliucijoje GA-2018-87-RES-04 (Dubajus, Jungtiniai Arabų Emyratai, 2018 m. lapkričio 18–21 d.) Generaliniam sekretoriatui pavesta konsultuojantis su Interpolo valstybėmis narėmis pranešti apie techninę e. MLA sistemos plėtojimo raidą ir pateikti atitinkamas šio naujo Interpolo pajėgumo naudojimo taisykles Generalinei asamblėjai tvirtinti per jos būsimą sesiją (jei bus užtikrintas reikiamas finansavimas).

42 Pavyzdžiui, pranešimų apie asmenis, kurie yra ypač svarbūs korupcijos ir sukčiavimo bylose, SLTD duomenų bazės, duomenų bazės „Dial-Doc“, kurioje kaupiama informacija apie naujas dokumentų klastojimo formas, įvairių pavogto turto duomenų bazių tyrimų ir turto sugrąžinimo tikslais.

atsižvelgiant į Europos prokuratūros įgaliojimus bendradarbiauti su tarptautinėmis institucijomis, kai jai tai yra reikalinga savo funkcijoms vykdyti[43].

Tai, kad bendradarbiavimo susitarimas yra reikalingas, pripažįsta ir patvirtina ir Interpolas bei jo nariai. 88-oji Interpolo generalinė asamblėja 2019 m. spalio mėn. priėmė Rezoliuciją Nr. 5, kurioje Interpolo generalinei asamblėjai yra leista pradėti derybas su ES dėl bendradarbiavimo susitarimo sudarymo.

Kitos bendradarbiavimo formos

Be to, reikia įtraukti ir kitas bendradarbiavimo su Interpolu formas, kurias Komisija, bendradarbiaudama su vyriausiuoju įgaliotiniu bendrai užsienio ir saugumo politikai, sieks išlaikyti ES vardu kaip atskiro su Interpolu sudaryto dokumento, grindžiamo SESV 220 straipsniu, dalį. Šis bendradarbiavimas atitiks SESV 220 straipsnio 2 dalį, kiek tai susiję su bendros ES ir Interpolo bendradarbiavimo sistemos nustatymu ir struktūrinio vyresniųjų pareigūnų lygmens bei techninio lygmens dialogo sistemos sukūrimu. Vykdant šį bendradarbiavimą Komisijos, Europos išorės veiksmų tarnybos, Tarybos ir Parlamento saugumo užtikrinimo tarnyboms bus suteikta prieiga prie konkrečių Interpolo duomenų bazių, kad šios tarnybos galėtų atlikti bendrąsias saugumo patikras, teikti užklausas ir atlikti vidaus tyrimus, susijusius su trečiųjų šalių piliečiais. Be to, Komisijai bus leidžiama įvesti ir skelbti kontroliuojamus panešimus apie pamestus, pavogtus ir panaikintus ES *laissez-passers* Interpolo pavogtų ir pamestų kelionės dokumentų duomenų bazėje.

2. PLANUOJAMAS SUDARYTI BENDRADARBIAVIMO SUSITARIMAS

Planuojamu sudaryti ES ir Interpolo bendradarbiavimo susitarimu būtų siekiama toliau išdėstytų tikslų:

– apibrėžti Europolo ir Interpolo bendradarbiavimą atsižvelgiant į naujausius pokyčius kovos su terorizmu ir tarpvalstybiniais bei tarptautiniais sunkiais organizuotais nusikaltimais srityse, dabartinius operatyvinius poreikius, Europolo įgaliojimus ir ES naujausius duomenų apsaugos reikalavimus;

– nustatyti reikiamas apsaugos priemones ir garantijas, kad ES valstybėms narėms ir ES agentūroms per Europos paieškos portalą pagal jų prieigos teises būtų galima suteikti kontroliuojamą prieigą prie Interpolo pavogtų ir pamestų kelionės dokumentų (SLTD) duomenų bazės ir su pranešimais susijusių kelionės dokumentų (TDAWN) duomenų bazės, kai joms to reikia savo užduotims vykdyti, laikantis tokią

[43] Europos prokuratūros reglamento (ES) 2017/1939 99 straipsnio 3 dalyje ir 104 straipsnyje yra numatyta, kad Europos prokuratūra bendradarbiauja su tokiomis tarptautinėmis organizacijomis kaip Interpolas, tiek, kiek jai yra reikalinga savo funkcijoms vykdyti. Europos prokuratūros reglamento 96 konstatuojamojoje dalyje nurodyta: *„visos Europos Sąjungos valstybės narės yra Tarptautinės kriminalinės policijos organizacijos (Interpolo) narės. Tam, kad Interpolas galėtų atlikti savo misiją, jis gauna, saugo ir platina asmens duomenis, taip padėdamas kompetentingoms institucijoms užkirsti kelią tarptautiniam nusikalstamumui ir su juo kovoti. Todėl tikslinga stiprinti Sąjungos ir Interpolo bendradarbiavimą skatinant veiksmingai keistis asmens duomenimis, kartu užtikrinant, kad atliekant automatizuotą asmens duomenų tvarkymą būtų užtikrinama pagarba pagrindinėms teisėms ir laisvėms. Kai operatyviniai asmens duomenys perduodami iš Europos prokuratūros Interpolui ir valstybėms, kurios yra paskyrusios Interpolo narius, turėtų būti taikomas šis reglamentas, visų pirma nuostatos dėl tarptautinio duomenų perdavimo“.* Be to, Europos prokuratūros reglamento 97 konstatuojamojoje dalyje yra nurodyta: „*kai Europos prokuratūra pagal tarptautinį susitarimą, sudarytą vadovaujantis SESV 218 straipsniu, perduoda operatyvinius asmens duomenis trečiosios valstybės institucijai, tarptautinei organizacijai arba Interpolui, taikant tinkamas asmenų privatumo, pagrindinių teisių ir laisvių apsaugos garantijas turėtų būti užtikrinta, kad būtų laikomasi šio reglamento nuostatų dėl duomenų apsaugos*“.

prieigą reglamentuojančių ES ar nacionalinės teisės aktų ir visapusiškai laikantis ES duomenų apsaugos reikalavimų bei gerbiant pagrindines teises;

– nustatyti reikiamas apsaugos priemones ir garantijas, kad ES valstybėms narėms ir FRONTEX (Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos centriniam padaliniui) per Europos paieškos portalą būtų galima suteikti prieigą prie Interpolo duomenų bazių, laikantis ES duomenų apsaugos reikalavimų ir gerbiant pagrindines teises;

– nustatyti apsaugos priemones ir garantijas, reikalingas persvarstytam Vizų informacinės sistemos reglamentui, pagal kurį ES valstybės narės, nagrinėdamos prašymus išduoti vizas arba leidimus gyventi šalyje, per Europos paieškos portalą galėtų naudotis prieiga prie Interpolo pavogtų ir pamestų kelionės dokumentų (SLTD) duomenų bazės ir su pranešimais susijusių kelionės dokumentų (TDAWN) duomenų bazės, įgyvendinti, visapusiškai laikantis ES duomenų apsaugos reikalavimų ir gerbiant pagrindines teises;

– užmegzti ir reglamentuoti Europos prokuratūros, įsteigtos Reglamentu (ES) 2017/1939, ir Interpolo bendradarbiavimą, laikantis jų įgaliojimų, visapusiškai laikantis ES duomenų apsaugos reikalavimų ir gerbiant pagrindines teises;

– sukurti teisinį pagrindą, kuriuo remiantis Europolo, FRONTEX 1 kategorijos darbuotojams (nuolatinio korpuso statutiniams darbuotojams) ir Europos prokuratūrai būtų galima suteikti prieigą prie atitinkamų Interpolo duomenų bazių[44] jų užduotims vykdyti, visapusiškai laikantis ES duomenų apsaugos reikalavimų ir gerbiant pagrindines teises;

– sukurti teisinį pagrindą, kuriuo remiantis Eurojustui ir Europos prokuratūrai būtų leidžiama keistis operatyvine informacija su Interpolu, visapusiškai laikantis ES duomenų apsaugos reikalavimų ir gerbiant pagrindines teises.

Visi pirmiau išdėstyti tikslai turi visapusiškai atitikti ES duomenų apsaugos tvarką[45].

3. ES KOMPETENCIJA

SESV 3 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad ES turi išimtinę kompetenciją „*[sudaryti tarptautinius susitarimus] <...>, jei jų sudarymas gali daryti poveikį bendroms taisyklėms ar pakeisti jų taikymo sritį*.“ Tarptautinis susitarimas gali daryti poveikį bendroms taisyklėms arba pakeisti jų taikymo sritį tada, kai dalykai, dėl kurių sudaromas susitarimas, sutampa su dalykais, kurie yra reglamentuojami (arba didele dalimi reglamentuojami) ES teisės aktais. Remdamasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 16, 77, 79, 85, 86 straipsniais, 87 straipsnio 1 ir 2 dalimis ir 88 straipsniu, Europos Sąjunga priėmė bendras taisykles dėl to, kokie aspektai turi būti apibrėžti tarptautiniame susitarime.

Dabartinę Europos Sąjungos teisinę bazę sudaro:

– Reglamentai (ES) 2016/794, (ES) 2019/1896, (ES) 2018/1727, (ES) 2017/1939 dėl atitinkamai Europolo, FRONTEX, Eurojusto ir Europos prokuratūros, įskaitant

[44] Be prieigos prie SLTD ir TDAWN duomenų bazių per Europos paieškos portalą, kitos Interpolo duomenų bazės, prie kurių Europolui, FRONTEX, Eurojustui ir Europos prokuratūrai reikalinga prieiga ir dėl kurių ES derėsis su Interpolu, bus nurodytos papildomai, atsižvelgiant į kiekvienos iš šių institucijų įgaliojimus ir jų operatyvinius poreikius.

[45] Reglamentas (ES) 2018/1725, Reglamentas (ES) 2018/1725 ir Direktyva (ES) 2016/680.

nuostatas dėl bendradarbiavimo su tokiomis tarptautinėmis organizacijomis kaip Interpolas;

– Reglamentai (ES) 2019/817, (ES) 2019/818 ir (ES) 2018/1240, kuriuose numatyta ES valstybių narių arba ES agentūrų kontroliuojama prieiga prie Interpolo duomenų bazių – pavogtų ir pamestų kelionės dokumentų duomenų bazės ir su pranešimais susijusių kelionės dokumentų duomenų bazės;

– Reglamentas (ES) 2017/458, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2016/399 (Šengeno sienų kodeksas) siekiant sugriežtinti patikras prie išorės sienų pagal atitinkamas duomenų bazes; viena iš šių duomenų bazių – Interpolo pavogtų ir pamestų kelionės dokumentų duomenų bazė.

Ši rekomendacija atitinka Europolo reglamento nuostatas.

4. TEISINIS PAGRINDAS

Šia rekomendacija siekiama, kad Taryba suteiktų Komisijai įgaliojimus ES vardu derėtis dėl būsimo ES ir Interpolo bendradarbiavimo susitarimo. Teisinis pagrindas, kuriuo remdamasi Taryba gali suteikti įgaliojimus pradėti derybas – SESV 218 straipsnio 3 ir 4 dalys.

5. DERYBOS

Pagal SESV 218 straipsnį Komisija bus paskirta ES derybininke derėtis dėl ES ir Interpolo bendradarbiavimo susitarimo.

Komisija ves derybas laikydamasi sprendimo priede išdėstytų derybinių nurodymų ir konsultuodamasi su specialiu Tarybos paskirtu komitetu.

Apie derybas Komisija taip pat laiku ir išsamiai informuos Europos Parlamentą.

Rekomendacija

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas dėl Europos Sąjungos ir Tarptautinės kriminalinės policijos organizacijos (Interpolo) bendradarbiavimo susitarimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV), ypač į jos 218 straipsnio 3 ir 4 dalis,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

(1) siekiant sudaryti Sąjungos ir Interpolo bendradarbiavimo susitarimą (toliau – Susitarimas) turėtų būti pradėtos derybos. Susitarime bus siekiama apibrėžti Sąjungos ir Interpolo bendradarbiavimą teisėsaugos srityje pagal SESV 87 ir 88 straipsnius, teismų bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose pagal SESV 82, 85 ir 86 straipsnius ir bendradarbiavimą sienų apsaugos srityje (sienų valdymo dalis) pagal SEV 77 straipsnį;

(2) Susitarime reikėtų apibrėžti Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europolo) ir Interpolo bendradarbiavimą, atsižvelgiant į naujausius pokyčius kovos su terorizmu ir tarpvalstybiniais bei tarptautiniais sunkiais organizuotais nusikaltimais srityse, dabartinius operatyvinius poreikius ir Europolo įgaliojimus;

(3) Susitarime turėtų būti nustatytos reikiamos apsaugos priemonės ir garantijos, kad Sąjungos valstybėms narėms ir Sąjungos agentūroms per Europos paieškos portalą pagal jų prieigos teises būtų galima suteikti kontroliuojamą prieigą prie Interpolo pavogtų ir pamestų kelionės dokumentų (SLTD) duomenų bazės ir su pranešimais susijusių kelionės dokumentų (TDAWN) duomenų bazės, kai tai yra reikalinga jų užduotims vykdyti, laikantis tokią prieigą reglamentuojančių Sąjungos ar nacionalinės teisės aktų;

(4) Susitarime turėtų būti nustatytos reikiamos apsaugos priemonės ir garantijos, kad Sąjungos valstybėms narėms ir Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros (FRONTEX) Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos (ETIAS) centriniam padaliniui per Europos paieškos portalą būtų galima suteikti prieigą prie Interpolo pavogtų ir pamestų kelionės dokumentų duomenų bazės ir su pranešimais susijusių kelionės dokumentų duomenų bazės;

(5) Susitarime turėtų būti nustatytos apsaugos priemonės ir garantijos, reikalingos persvarstytam Vizų informacinės sistemos reglamentui, pagal kurį Sąjungos valstybės narės, nagrinėdamos prašymus išduoti vizas arba leidimus gyventi šalyje, per Europos paieškos portalą galėtų naudotis prieiga prie Interpolo duomenų bazių, įgyvendinti;

(6) Susitarimas turėtų padėti užmegzti ir reglamentuoti Europos prokuratūros ir Interpolo bendradarbiavimą;

(7) Susitarimu turėtų būti sukurtas teisinis pagrindas, kuriuo remiantis Europolui, FRONTEX nuolatinio korpuso statutiniams darbuotojams (1 kategorijos darbuotojams) ir Europos prokuratūrai būtų galima suteikti prieigą prie atitinkamų Interpolo duomenų bazių savo užduotims vykdyti;

(8) Susitarimu turėtų būti sukurtas teisinis pagrindas, kuriuo remiantis Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūrai (Eurojustui) ir Europos prokuratūrai būtų leidžiama keistis operatyvine informacija su Interpolu;

(9) Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/794[1] 23 straipsnio 1, 2 ir 5 dalyse numatyta galimybė keistis asmens duomenimis tarp Europolo ir tarptautinių organizacijų, kai tai yra reikalinga Reglamento (ES) 2016/794 4 straipsnyje apibrėžtiems uždaviniams vykdyti;

(10) pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) 2019/817[2] 5 straipsnio 9 dalį, Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/818[3] 5 straipsnio 9 dalį ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1240[4] 12 straipsnį užklausos Interpolo duomenų bazėms turėtų būti siunčiamos taip, kad Interpolo perspėjimo savininkui nebūtų atskleista jokia informacija. Pagal Reglamento (ES) 2018/1240 65 straipsnį asmens duomenys neperduodami ir prieiga prie jų nesuteikiama trečiosioms šalims, tarptautinėms organizacijoms ar privatiems subjektams, išskyrus perdavimą Interpolui Interpolo pavogtų ir pamestų kelionės dokumentų duomenų bazės ir su pranešimais susijusių kelionės dokumentų duomenų bazės automatizuoto tvarkymo tikslu, o toks perdavimas reglamentuojamas Reglamentu (ES) 2018/1725[5];

(11) Tarybos reglamento (ES) 2017/1939[6] 80, 99 ir 104 straipsniuose pirmiausia nustatyti Europos prokuratūros ir tarptautinių organizacijų santykiai ir numatytas keitimasis informacija tarp jų;

(12) atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2016/794 33 konstatuojamąją dalį ir Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) 2018/1727[7] 46 konstatuojamąją dalį,

---

1 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/794 dėl Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europolo), kuriuo pakeičiami ir panaikinami Tarybos sprendimai 2009/371/TVR, 2009/934/TVR, 2009/935/TVR, 2009/936/TVR ir 2009/968/TVR (OL L 135, 2016 5 24, p. 53).

2 2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/817 dėl ES informacinių sistemų sienų ir vizų srityje sąveikumo sistemos sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 767/2008, (ES) 2016/399, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240, (ES) 2018/1726 ir (ES) 2018/1861 bei Tarybos sprendimai 2004/512/EB ir 2008/633/TVR (OL L 135, 2019 5 22, p. 27).

3 2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/818 dėl ES informacinių sistemų policijos ir teisminio bendradarbiavimo, prieglobsčio ir migracijos srityje sąveikumo sistemos sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2018/1726, (ES) 2018/1862 ir (ES) 2019/816 (OL L 135, 2019 5 22, p. 85).

4 2018 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1240, kuriuo sukuriama Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS) ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1077/2011, (ES) Nr. 515/2014, (ES) 2016/399, (ES) 2016/1624 ir (ES) 2017/2226 (OL L 236, 2018 9 19, p. 1).

5 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

6 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

7 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1727 dėl Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūros (Eurojusto) ir kuriuo pakeičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2002/187/TVR (OL L 295, 2018 11 21, p. 138).

Europolo ir Interpolo bei Eurojusto ir Interpolo bendradarbiavimą tikslinga sustiprinti skatinant veiksmingai keistis asmens duomenimis;

(13) Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1896[8] 68 straipsnio 1 dalyje numatyta FRONTEX bendradarbiavimo su tarptautinėmis organizacijomis, visų pirma Interpolu, galimybė. Pagal Reglamento (ES) 2019/1896 82 straipsnio 1 dalį FRONTEX būrių (grupių) nariai turi galėti vykdyti užduotis ir naudotis įgaliojimais, kurie susiję su sienų kontrole, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/399[9] (Šengenų sienų kodeksas). Pagal Reglamento (ES) 2016/399 8 straipsnio 3 dalies a punkto i[10] ir ii papunkčius[11] ir 6 straipsnio 1 dalies e punktą[12], tai – trečiųjų šalių piliečių tikrinimas pagal Interpolo duomenų bazes (ypač pagal Interpolo pavogtų ir pamestų kelionės dokumentų duomenų bazę) prie valstybių narių ir trečiųjų šalių išorės sienų, kai tai reikalinga Šengeno *acquis* dėl asmenų kontrolės prie išorės sienų įgyvendinimui, taikymui ir plėtojimui;

(14) Reglamento (ES) 2018/1727 47 straipsnio 1, 5 ir 6 dalyse, 52 ir 56 straipsniuose apibrėžti Eurojusto ir tarptautinių organizacijų santykiai ir numatyta galimybė joms keistis asmens duomenimis;

(15) atsižvelgiant į Tarybos reglamento (ES) 2017/1939 96 konstatuojamąją dalį, Sąjungos ir Interpolo bendradarbiavimą tikslinga sustiprinti skatinant veiksmingai keistis asmens duomenimis;

(16) Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725[13] 94 straipsnyje nustatytos operatyvinių asmens duomenų perdavimo tarptautinėms organizacijoms sąlygos;

(17) Susitarimas turėtų visapusiškai atitikti Europos Sąjungos nuostatas dėl duomenų apsaugos, išdėstytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679[14], Reglamente (ES) 2018/1725 ir Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvoje 2016/680[15];

---

8 2019 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1052/2013 ir (ES) 2016/1624 (OL L 295, 2019 11 14, p. 1).

9 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) (OL L 77, 2016 3 23, p. 1).

10 Atvykstantys ir išvykstantys trečiųjų šalių piliečiai nuodugniai patikrinami: be kitų dalykų, turi būti nustatyta trečiosios šalies piliečio tapatybė ir pilietybė, patikrintas kelionės dokumento, leidžiančio kirsti sieną, autentiškumas ir galiojimas. Tai atliekant duomenys tikrinami duomenų bazėse, pirmiausia (bet ne tik) Interpolo SLTD duomenų bazėje.

11 Atliekant pirmiau nurodytus patikrinimus atitinkamais atvejais yra tikrinama, ar turimas ne tik kelionės dokumentus, bet ir privaloma viza arba leidimas gyventi šalyje.

12 Viena iš leidimo atvykti sąlygų, taikomų trečiosios šalies piliečiams, yra tai, kad asmenys neturi kelti grėsmės jokios valstybės narės viešajai politikai, vidaus saugumui, visuomenės sveikatai ar tarptautiniams santykiams, pirmiausia – valstybių narių duomenų bazėse nėra įtrauktas perspėjimas dėl išvardytų priežasčių jų neįsileisti.

13 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

14 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas; OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

15 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos,

(18) pagal Susitarimą turėtų būti visapusiškai gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje išdėstytų principų, visų pirma teisės į privatų ir šeimos gyvenimą, nurodytos Chartijos 7 straipsnyje, teisės į asmens duomenų apsaugą, nurodytos Chartijos 8 straipsnyje, ir teisės į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą, nurodytos Chartijos 47 straipsnyje. Susitarimas turėtų būti taikomas gerbiant visas Chartijoje įtvirtintas teises ir laikantis visų joje nustatytų principų;

(19) per derybas dėl susitarimo arba bet kokiu atveju prieš sudarant susitarimą Komisija turėtų konsultuotis su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu;

(20) Komisija turėtų būti paskirta Sąjungos derybininke.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Komisija yra įgaliojama Europos Sąjungos vardu derėtis dėl Europos Sąjungos ir Tarptautinės kriminalinės policijos organizacijos susitarimo dėl bendradarbiavimo ir veiklos koordinavimo siekiant užkirsti kelią terorizmui ir sunkiems nusikaltimams bei su tuo kovoti, taip pat užtikrinti Europos integruotą sienų valdymą prie valstybių narių ir trečiųjų šalių išorės sienų, kai tai reikalinga Šengeno *acquis*, susijusiam su asmenų kontrole prie išorės sienų, įgyvendinti, taikyti ir plėtoti, taip pat dėl būtinų asmens duomenų apsaugos priemonių.

2 straipsnis

Derybiniai nurodymai išdėstyti priede.

3 straipsnis

Derybos vedamos konsultuojantis su [specialaus komiteto pavadinimas, kurį įrašo Taryba].

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas

tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuria panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (OL L 119, 2016 5 4, p. 89, Duomenų apsaugos normų vykdymo užtikrinimo direktyva).